

اثر ۸ هفته تمرين هوائي بر غلظت سرمي اينترلوكين-۱۷، آديپونكتين و استراديل زنان مبتلا به سرطان پستان

دکتر عبدالرضاء کاظمی^۱، لیدا رادمهر^۲، مختار قنبرزاده^۳

مقاله کوتاه

چکیده

مقدمه: امروزه، سرطان پستان شایع‌ترین نوع سرطان در زنان است. نقش فعالیت ورزشی به عنوان یک عامل پیش‌گیرانه و کمک درمانی در سرطان مورد توجه قرار گرفته است. هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی اثر ۸ هفته تمرين هوائي بر غلظت سرمي اينترلوكين-۱۷ (IL-17)، آديپونكتين و استراديل زنان مبتلا به سرطان پستان است.

روش‌ها: ۴۰ بیمار زن مبتلا به سرطان پستان به شکل تصادفي به دو گروه مورد (۲۰ نفر) و شاهد (۲۰ نفر) تقسیم شدند. در گروه مورد، به مدت ۸ هفته تمرينات استقامتی (۳ جلسه در هفته) با شدت ۴۰-۵۵ درصد ضربان قلب هدف اجرا شد. ۲۴ ساعت قبل از اولین جلسه و ۴۸ ساعت پس از آخرین جلسه تمرين، از آزمودنی‌ها نمونه‌ی خونی گرفته شد. مقادير اينترلوكين-۱۷، آديپونكتين و استراديل به روش Enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) اندازه‌گيري شد.

یافته‌ها: ۸ هفته تمرين هوائي، باعث افزایش مقادير سرمي آديپونكتين ($P = 0.0005$) و کاهش اينترلوكين-۱۷ ($P = 0.015$) و استراديل ($P < 0.0001$) شد.

نتیجه‌گیری: در پاسخ به تمرينات هوائي، سطوح اينترلوكين-۱۷ و استراديل کاهش، اما سطح آديپونكتين افزایش می‌يابد. بنا بر اين، می‌توان از فعالیت ورزشی به عنوان روش مناسبی برای کمک به درمان سرطان استفاده کرد.

واژگان کلیدی: تمرين هوائي، اينترلوكين-۱۷، آديپونكتين، استراديل، زنان مبتلا به سرطان پستان

ارجاع: کاظمی عبدالرضاء، رادمهر لیدا، قنبرزاده مختار. اثر ۸ هفته تمرين هوائي بر غلظت سرمي اينترلوكين-۱۷، آديپونكتين و استراديل زنان مبتلا به سرطان پستان. مجله دانشکده پزشکی اصفهان ۱۳۹۴؛ ۳۳(۳۶۴): ۲۲۶۹-۲۲۶۳.

کرد که ۲۵ درصد موارد سرطان در دنیا، به علت اضافه وزن یا چاقی و سبک زندگی بی‌تحرک رخ می‌دهد که این عوامل، باعث ایجاد التهاب و افزایش سایتوکاین‌های التهابی می‌شود^(۲). شواهد جدید نشان داده‌اند که حدود ۲۵ درصد از سرطان‌ها، با التهاب مزمن ناشی از عفونت یا حالت‌های التهابی با منشأ گوناگون همراه هستند. در این میان، سایتوکاین‌ها و گیرنده‌های آن‌ها، عوامل کلیدی در التهاب ناشی از سرطان هستند و در حقیقت، سایتوکاین‌ها فراخوانی لکوسیت‌ها و عملکرد آن‌ها، تکثیر و بقای سلول و تهاجم و متاباز تومور را تحت تأثیر قرار می‌دهند^(۳). در برخی از انواع سرطان، التهاب مقدم بر بدخیم شدن بیماری است. چندین سایتوکاین از قبیل اینترلوكین-۱۷ (IL-17) و آديپونكتین، با سرطان انسان مرتبط هستند و می‌توانند موجب پیش‌گیری یا رشد تومور شوند^(۴). پژوهش‌های گوناگون نشان داده‌اند که سایتوکاین IL-17 نقش

مقدمه

سرطان پستان، فراوان‌ترین شکل سرطان در بین زنان و دومین نوع این بیماری از لحاظ میزان شیوع در سراسر دنیا به حساب می‌آید^(۱) (۱۰/۹ درصد کل سرطان‌ها). تخمین زده‌اند که ۱/۳۸ میلیون مورد جدید ابتلا به سرطان پستان رخ داده است و بر اساس آمار، سرطان پستان فراوان‌ترین نوع سرطان در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه است^(۱). World health organisation (WHO) یا سازمان بهداشت جهانی را از عوامل خطرزای بروز بیماری‌های التهابی و بی‌تحرکی جسمانی را از عوامل خطرزای بروز سرطان می‌باشد. آژانس بین‌المللی سرطان (International agency for research on cancer (IARC) سرطان اعلام کرده است.

امروزه، مشخص شده است که بی‌تحرکی جسمانی با التهاب مزمن با درجه‌ی پایین همیستگی دارد^(۱). همچنین، مشخص شده است که التهاب، از عوامل خطرزای بروز سرطان می‌باشد. آژانس بین‌المللی سرطان (International agency for research on cancer (IARC) برآورد

- استادیار، گروه تربیت بدنی، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه ولی‌عصر (عج)، رفسنجان و مرکز تحقیقات فیزیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران
- کارشناس ارشد، مرکز تحقیقات فیزیولوژی، فارماکولوژی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، کرمان، ایران

Email: a.kazemi@vru.ac.ir

نویسنده‌ی مسؤول: دکتر عبدالرضاء کاظمی

می شوند. فعالیت و تمرین ورزشی، از طریق کاهش التهاب می تواند در درمان و بهبود سرطان نقش مهمی ایفا کند (۱۳).

Murphy و همکاران، گزارش کردند که فعالیت های ورزشی منظم، می تواند به صورت مثبت بر خستگی ناشی از سرطان، آمادگی بدنی و کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به سرطان پستان تأثیر داشته باشد (۱۳). بنا بر این، فعالیت های ورزشی منظم راه کار آسان، کم هزینه، در دسترس و غیر دارویی در کمک به بیماران سرطانی در درمان آن می باشد. با توجه به پتانسیل فعالیت های ورزشی منظم در کاهش وزن و بهبود ترکیب بدنی افراد مبتلا به سرطان پستان و همچنین تعدیل عوامل التهابی و ضد التهابی با بهبود بیماری سرطان پستان، هدف پژوهش حاضر بررسی اثر ۸ هفته تمرین هوازی بر غلظت سرمی IL-17، آدیپونکتین و استرادیول زنان مبتلا به سرطان پستان بود.

روش‌ها

جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر را زنان مبتلا به سرطان پستان در شهر کرمان تشکیل می دادند. از میان آن ها، ۴۰ نفر که شرایط شرکت در پژوهش حاضر را داشتند و از نظر سلامت، تغذیه، سطح فعالیت و روش زندگی هم تراز و از نظر بیماری در یک مرحله (مرحله‌ی ۰-IIIA) قرار داشتند، انتخاب شدند و به صورت تصادفی به ۲ گروه مورد و شاهد تقسیم شدند ($n = 20$ در هر گروه). ابتدا، تمامی مراحل پژوهش برای آزمودنی ها توضیح داده شد و موارد با استفاده از پرسشنامه‌ی سابقه‌ی پزشکی و پرسشنامه‌ی آمادگی برای شروع فعالیت بدنی، مورد ارزیابی قرار گرفت. اطلاعات مربوط به سن، استعمال دخانیات، میزان فعالیت روزانه و سابقه، از آزمودنی ها دریافت و سپس شیوه‌نامه‌ی تمرین مورد نظر اعمال شد. آزمودنی های گروه مورد، به مدت ۸ هفته تمرین استقامتی (۳ جلسه در هفته) فزاینده‌ای را که شدت آن بر حسب ضربان قلب هدف تعیین شد، اجرا نمودند. بر اساس پژوهش های صورت گرفته و با در نظر داشتن سن آزمودنی ها، از تمرین با شدت پایین تا متوسط برای امنیت بیماران استفاده شد. برنامه‌ی تمرین استقامتی شامل کار بر روی دوچرخه‌ی کارسنج بود که به مدت ۲۰ دقیقه و با ۴۰ درصد ضربان قلب هدف در هفته‌ی اول آغاز شد و به مدت ۳۵ دقیقه و با ۵۵ درصد ضربان قلب هدف در هفته‌ی هشتم رسید.

ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر، شامل پرسشنامه‌ی سلامتی برای سنجش سلامتی آزمودنی ها، قدسنج ساترآپ برای اندازه‌گیری قد آزمودنی ها و ترازوی دیجیتال مدل SECA برای اندازه‌گیری وزن بود. IL-17 و آدیپونکتین با استفاده از کیت انسانی

مهمی در بیماری های خودایمنی و التهاب ایفا می کند (۴). در واقع، IL-17 از یک طرف موجب تحریک پاسخ سلول های سیتو توکسیک ضد تومور می گردد که منجر به پسرفت و کاهش رشد تومور می گردد و از طرف دیگر، با تسهیل فرایند آنزیوژنر و خارج کردن سلول های توموری از مرکز اولیه، موجب گسترش و رشد تومور می گردد. بنا بر این، لازم است که روش های درمانی که از IL-17 استفاده می کنند، اثرات آن بر رشد تومور را به حداقل برسانند (۴)، اما با این وجود، اطلاعات اندکی در مورد ساز و کار و نقش ویژه‌ی آن در اینمی رشد سرطان موجود است.

آدیپونکتین پروتئینی با ۱۴۴ اسید آمینه است که از بافت چربی ترشح می شود (۵). چندین مطالعه نشان دادند که سطوح پایین آدیپونکتین با خطر افزوده سرطان پستان همراه است (۶-۷). Macis و همکاران گزارش کردند که سطوح در گردش پایین آدیپونکتین، با افزایش خطر سرطان پستان همراه است (۷). ساز و کارهایی که از طریق آن، آدیپونکتین خطر سرطان پستان را تعدیل می کند، به طور دقیق مشخص نمی باشد. به نظر می رسد، یکی از ساز و کارهای آن، به سرکوبی اثرات لپتین بر می گردد. لپتین، تکثیر، مهاجرت و تهاجم سلول های سرطانی و همچنین رگزایی تومور را افزایش می دهد (۸). آدیپونکتین، تولید لپتین از بافت چربی را سرکوب می کند و به احتمال زیاد این امر از گسترش سلول های سرطانی جلوگیری می کند (۸).

استروژن، هورمون ضروری برای رشد، تمايز و عملکرد بسیاری از اندامهای هدف چون رحم، تخمدان و پستان می باشد. هر گونه اختلال در تنظیم استروژن، می تواند پیامدهای پاتولوژیکی مانند پوکی استخوان، سرطان پستان و سرطان آندومتر را ایجاد کند (۹). بتا استرادیول، استروژن فعال در گردش خون است که در سبب شناسی سرطان پستان نقش دارد (۱۰) و غلظت بالای آن در سرم، یکی از نشانه های مهم سرطان پستان است (۱۱). چندین مطالعه اپیدمولوژیکی نشان دادند که استرادیول سرم، آندروژن های آدرنال و سطوح تستوسترون در زنان مبتلا به نوپلارژیا نسبت به افراد سالم، بالاتر است و خطر ابتلا به سرطان پستان در زنانی که غلظت استرادیول بالایی دارند، بیشتر است (۱۱، ۱۲).

امروزه، از روش های مختلفی در درمان سرطان پستان استفاده می شود؛ اما اکثر روش ها کم و بیش دارای اثرات جانبی می باشند. فعالیت بدنی، یک عامل کمکی در بهبود کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سرطان پستان است (۱۲). در کشورهای پیشرفته، از فعالیت بدنی منظم به عنوان راه کار مفید و مؤثر در کمک به درمان بیماری های التهابی نیز استفاده می شود. سرطان پستان نیز از جمله بیماری های التهابی است که بی تحرکی و چاقی، از عوامل بروز آن محسوب

نتایج آزمون ANCOVA برای مقادیر سرمی پیش آزمون و پس آزمون نشان داد که ۸ هفته تمرین استقامتی، باعث کاهش سطوح سرمی IL-17 زنان مبتلا به سرطان پستان ($P = 0.015$) در گروه مورد نسبت به گروه شاهد بود (جدول ۲).

نتایج آزمون ANCOVA برای مقادیر سرمی آدیپونکتین نشان داد که یک دوره‌ی تمرین استقامتی، باعث افزایش سطوح سرمی آدیپونکتین زنان مبتلا به سرطان پستان می‌شود ($P = 0.005$).

نتایج آزمون ANCOVA نشان داد یک دوره‌ی تمرین استقامتی، باعث کاهش سطوح استرادیول زنان مبتلا به سرطان پستان می‌شود ($P < 0.001$) (جدول ۴).

بحث

در این مطالعه، سطح IL-17 سرمی زنان مبتلا به سرطان پستان در پاسخ به ۸ هفته تمرین استقامتی در مقایسه با گروه شاهد کاهش یافته است. IL-17 در فراخوانی نوتروفیل‌ها درگیر است و همچنین، ثابت شده است که در انواع مختلف بیماری‌ها نقش دارد (۱۴). در همین راستا، در پژوهشی گزارش شده است که انجام تمرینات استقامتی، موجب کاهش معنی دار سایتوکاین‌های التهابی در سرم موش‌های گروه‌های تحت مداخله با تمرینات ورزشی در مقایسه با گروه شاهد شده است که کاهش سطح سایتوکاین در گروه‌های تحت مداخله با تمرینات ورزشی، با کاهش حجم تومور هم راستا بوده است. این امر، ارتباط مستقیم بین عوامل التهابی در گردش را با گسترش و رشد تومور نشان می‌دهد (۱۵).

BOSTER (ساخت کشور آمریکا) اندازه‌گیری شد. از ساعت پلازما AXN300 برای اندازه‌گیری ضربان قلب و برای محاسبه‌ی ضربان قلب هدف از فرمول تاناکا (Tanaka equation) ((سن $\times$ ۰.۷۸) – ۲۰.۸) استفاده شد. ۲۴ ساعت قبل از شروع شیوه‌نامه‌ی تمرین و پس از ۱۲ ساعت ناشتاپی شبانه، نمونه‌ی خون اولیه به میزان ۱۰ سی سی از ورید قدامی بازویی آزمودنی‌ها گرفته شد. سپس نمونه‌ی خون سانتریفیوژ شد و نمونه‌ی سرمی آن جدا گردید. سرم‌های خونی در دمای ۷۰ درجه‌ی سانتی‌گراد فریز شد. پس از جمع‌آوری داده‌های اولیه، برنامه‌ی تمرین به مدت ۸ هفته انجام شد. ۴۸ ساعت پس از آخرین جلسه‌ی تمرین، بار دیگر نمونه‌ی خونی دریافت شد. برای مقایسه‌ی متغیرهای پژوهش بعد از شیوه‌نامه‌ی ANCOVA استقامتی دو گروه مورد و شاهد، از آزمون استفاده گردید و سطح معنی‌داری ($a = 0.05$) در نظر گرفته شد.

تمام روش‌های آماری با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۱ (version 21, SPSS Inc., Chicago, IL) انجام گرفت.

یافته‌ها

۸ هفته تمرین استقامتی موجب تغییر میزان IL-17 و آدیپونکتین و استرادیول سرم شد. میزان تغییرات این عوامل در جدول ۱ آمده است. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، میزان IL-17 در گروه مورد در مقایسه با گروه شاهد کاهش و مقدار آدیپونکتین افزایش پیدا کرد. در جدول ۱، مقادیر غلط IL-17، آدیپونکتین و استرادیول سرم بیماران قبل و بعد از اجرای شیوه‌نامه‌ی پژوهش آمده است.

جدول ۱. مقادیر غلط IL-17 Interleukin-17 (IL-17) Interleukin-17 (IL-17) سرمی آزمودنی‌ها

متغیر	گروه	پیش آزمون	پس آزمون
Interleukin-17	مورد	۱۷۸/۸۳ ± ۴۰/۵۷	۲۲۰/۶۶ ± ۶۱/۰۳
آدیپونکتین	شاهد	۲۱۱/۶۶ ± ۴۴/۶۶	۲۰۳/۳۳ ± ۴۲/۰۳
استرادیول	مورد	۳۳۱/۹۰ ± ۴۰/۳۷	۲۸۹/۰۶ ± ۳۹/۲۶
	شاهد	۳۰۵/۴۶ ± ۴۴/۱۴	۲۹۳/۶۶ ± ۵۵/۹۴
	مورد	۲۶/۴۰ ± ۱۲/۰۲	۳۵/۷۳ ± ۱۴/۹۱
	شاهد	۳۹/۹۳ ± ۱۵/۶۵	۳۰/۰۶ ± ۱۱/۹۹

جدول ۲. نتایج آزمون ANCOVA برای Interleukin-17 (IL-17) سرمی آزمودنی‌ها

خطا	گروه	Interleukin-17	مقادیر اولیه	مدل تصحیح شده
درجه‌ی آزادی				
۲				
۱				
۱				
۴۷				
میانگین مربعات	F	مقدار P		
۵۵۸۴/۸۹	۲/۲۲۰	۰/۰۵۰		
۳۸۹/۵۱	۰/۲۲۵	۰/۶۳۸		
۱۱۱۵۳/۲۳	۶/۴۳۰	۰/۰۱۵		
۱۷۳۴/۰۰				

فعالیت آن منجر می‌شود. IGF1 در گردش در غلظت‌های بالا مرتبط با افزایش خطر سرطان پستان می‌باشد ارتباط معکوس میان آدیپونکتین و سرطان پستان در زنان بعد از سن یائسگی، اثر مهم کاهش هورمون در پاتوژن سرطان‌های مرتبط با مقاومت انسولینی همانند سرطان پستان را تأیید می‌کند (۱۹).

در یک مطالعه نشان داده شده است زنانی که در بالاترین سطح آدیپونکتین بودند، نسبت به آن‌ها که در پایین‌ترین سطح هورمون قرار داشتند، به طور قابل ملاحظه‌ای خطر کمتری برای ابتلا به سرطان آندومتر داشتند. زنان دارای کمترین غلظت آدیپونکتین، در مقایسه با زنان دارای بالاترین سطح از هورمون، ۱۱ برابر بیشتر در معرض خطر ابتلا به سرطان آندومتر بودند (۲۰). ۵۰ درصد کاهش خطر سرطان در زنان کمتر از ۶۵ سال با افزایش غلظت هورمون، بعد از کترول وزن، مشاهده شد؛ در حالی که این ارتباط، در افراد بالاتر از ۶۵ سال مشاهده نشد.

آدیپونکتین، حساسیت بافت‌های محیطی به انسولین را تحریک می‌کند؛ به طوری که سطح کاهش یافته‌ی آدیپونکتین، با افزایش سطح انسولین همراه است که این امر، مقاومت به انسولین را به دنبال دارد (۲۱). انسولین، تکثیر سلول‌های سرطان پستان را از طریق اتصال و پیامدهای گیرنده‌های انسولین و عامل شبه انسولین (IGF-1) تحریک می‌کند. به علاوه، انسولین اثر تقویت کننده‌ی بر اثرات میتوژنیک استروژن دارد (۲۲) و می‌تواند تولید عامل رشد اندوتیال عروقی (VEGF) یا Vascular endothelial growth factor را که در رگ‌زایی تومور نقش دارد، افزایش دهد (۲۳). دیگر آن که، آدیپونکتین اثر متضادی بر پیامدهای لپتین دارد. لپتین، تکثیر، مهاجرت و تهاجم سلول‌های سرطانی و هچنین رگ‌زایی تومور را افزایش می‌دهد (۸).

کاهش IL-17 در پژوهش حاضر، بیان گر تأثیر مثبت تمرینات ورزشی در کاهش عوامل التهابی بوده است. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که احتمال می‌رود نقش مثبت فعالیت بدنشی به دلیل اثرات ضد التهابی آن به واسطه‌ی کاهش عوامل التهابی نظری IL-17 در سرم زنان مبتلا به سرطان پستان باشد. چندین پژوهش عنوان کرده‌اند که بیان بیش از حد IL-17 با افزایش رشد سلول‌های مبتلا به تومور همراه است، که این تأثیر را به فعالیت‌های پیش‌آنژیوژنیک این سایتوکاین نسبت داده‌اند. بنا بر این، ممکن است که IL-17 اثرات آنژیوژنیک خود را در محیط تومور از طریق IL-6 اعمال کند (۱۶). اثرات IL-17 موجب تولید و تولید نیتریک اکساید را تحریک می‌کند (۱۷). IL-17 از این طریق، موجب سرکوب سیستم ایمنی و افزایش رشد سلول‌های مبتلا به تومور می‌شود (۱۷).

به نظر می‌رسد که سطح عوامل التهابی IL-17 با تمرینات ورزشی کاهش می‌یابد. با توجه به تأثیر این سایتوکاین در افزایش رشد سلول‌های سرطانی و متاباز آن‌ها و افزایش عوامل ضد التهابی، کاهش سطوح IL-17 و در مقابل افزایش عوامل ضد التهابی همانند آدیپونکتین، می‌تواند به عنوان یکی از ساز و کارهای مثبت فعالیت ورزشی که می‌تواند رشد و تکثیر سلول‌های سرطانی را کاهش دهد، مطرح باشد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد یک دوره‌ی تمرین هوازی، باعث افزایش سطوح آدیپونکتین و کاهش مقادیر استرادیول خون می‌شود. آدیپونکتین سرم، ارتباط معکوسی با چاقی و مقاومت انسولینی دارد و حساسیت بافت‌های محیطی به انسولین را تحریک می‌کند (۱۸). از طرفی، کاهش آدیپونکتین با مقاومت انسولینی مرتبط است و به افزایش سطح IGF1 (Insulin-like growth factor 1) می‌انجامد.

جدول ۳. نتایج آزمون ANCOVA برای مقادیر آدیپونکتین

درجه‌ی آزادی	مقدار P	F	میانگین مربعات
۲	< ۰/۰۰۱	۲۱/۱۶	۲۰۴۶۴/۸۶
۱	۰/۰۰۱	۳۵/۱۰	۳۳۹۴/۵۲
۱	۰/۰۰۵	۸/۸۵	۸۵۵۳/۷۷
۴۷		۹۶۶/۹۰	

نتایج آزمون ANCOVA برای مقادیر سرمی آدیپونکتین نشان داد که یک دوره‌ی تمرین استقامتی، باعث افزایش سطوح سرمی آدیپونکتین زنان مبتلا به سرطان پستان می‌شود ($P = ۰/۰۰۵$).

جدول ۴. نتایج آزمون ANCOVA برای استرادیول

درجه‌ی آزادی	مقدار P	F	میانگین مربعات
۲	< ۰/۰۰۱	۹/۰۵۷	۱۴۲۴/۹
۱	۰/۰۱۵	۶/۴۷	۱۰۱۸/۲۹
۱	< ۰/۰۰۱	۱۴/۷۱	۲۳۱۴/۲۷
۴۷		۱۵۷/۳۳	

و ضد التهابی می شود که عامل مهمی در پیش گیری و درمان سرطان پستان می باشد. همچنین، شدت فعالیت ورزشی، نکته‌ی مهمی است که باید در طراحی تمرینات برای افراد مبتلا به سرطان پستان، به آن توجه شود. چنانچه در پژوهشی مشاهده شد که اگر چه تمرین شنا کردن با ۵۰ درصد طرفیت عملکردی، موجب کاهش حجم تومور و وضعیت التهابی تومور می شود، اما تمرین با ۸۰ درصد طرفیت عملکردی، نه تنها موجب کاهش حجم تومور نمی شود، بلکه رشد تومور را هر چند به میزان ناچیز تسريع می کند (۲۷). با توجه به این نتایج، می توان گفت که انتخاب شدت در برنامه‌ی تمرینی افراد مبتلا به سرطان، باید با اختیاط انجام شود و نباید از شدت های بالا استفاده کرد. بالا بودن شدت تمرین، می تواند اثرات مثبت ورزش بر بیماران مبتلا به سرطان را معکوس کند، به همین دلیل، شدت تمرین در پژوهش حاضر کم تا متوسط انتخاب شد.

به طور کلی، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تمرینات ورزشی با شدت پایین تا متوسط، باعث کاهش مقدار IL-17 و استرادیول و افزایش میزان آدیپونکتین سرم می شود. با توجه به اطلاعات اخیر در زمینه‌ی ساز و کارهای توسعه و گسترش سرطان، می توان عملکرد سیستم دفاعی بدن را از طریق فعالیت بدنه که روش مناسبی برای پیش گیری و بخش مهمی از کمک به درمان است، تقویت نمود. بنا بر این، از طریق تمرینات استقامتی، می توان یک بیولوژی ضد سرطان را ایجاد کرد که برای دست یابی به موفقیت در پژوهشی می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان از همکاری بیمارستان باهنر کرمان و بیماران مبتلا به سرطان آن بیمارستان که در اجرای این پژوهش ما را یاری کردند، سپاسگزاری می نمایند.

چاقی، عامل خطرزا برای سرطان پستان است. تولید آدیپونکتین ها از بافت چربی در این فرایند درگیر می باشد. چاقی، منجر به تغییر بیان هورمون‌ها، عوامل رشد، سایتوکالین‌های التهابی و آدیپونکتین‌ها می شود که بقای سلول‌های سرطانی، متاستاز و رگ‌زایی را افزایش می دهد و آپوپتوز سلولی را سرکوب می کند (۲۴). نتایج پژوهش حاضر، افزایش سطح آدیپونکتین پس از ۸ هفته تمرین استقامتی را نشان داد.

پس از ۸ هفته تمرین استقامتی، مقادیر سرمی استرادیول کاهش یافت. Smith و همکاران، اثر فعالیت ورزشی با شدت متوسط را برابر متابولیسم استروژن بررسی کردند و نتیجه گرفتند که تغییر در متابولیسم استروژن در زنان پس از یائسگی، ممکن است ساز و کاری باشد که طی آن، افزایش فعالیت جسمانی، خطر سرطان پستان را در کاهش می دهد (۲۵). McTiernan و همکاران، کاهش سطح استرادیول سرم را پس از تمرینات استقامتی گزارش کردند (۲۶). از آن جایی که استرادیول مثل سایر استروئیدهای جنسی از کلسترول ساخته می شود، ممکن است برنامه‌ی تمرینی با اثرگذاری در میزان کلسترول در کاهش استرادیول سرم نقش داشته باشد یا در متابولیسم استرادیول و در نتیجه کاهش سطح سرمی آن مؤثر باشد. از طرف دیگر، کاهش استرادیول بدون مداخله‌ی دارویی که هدف هورمون درمانی در بیماران سرطانی است، می تواند اثر مثبت فعالیت بدنه را نشان دهد. به نظر می رسد که آدیپونکتین، در کاهش سطوح استرادیول از طریق مهار ستر کلسترول مؤثر باشد. ارتباط چاقی و سرطان پستان بیشتر به دلیل گیرنده‌های استروژن است. آدیپونکتین، از طریق کاهش مقادیر استرادیول، جلوی تحریک رشد سلول های سرطانی را می گیرد و کاهش آدیپونکتین در افراد چاق و هم‌زمان با آن، افزایش استروژن، دلیلی بر خطر سرطان پستان می باشد (۲۵-۲۶).

تمرینات ورزشی، از طریق کاهش درصد چربی و افزایش توده‌ی خالص بدن، سبب تغییر سطوح گردش خونی سایتوکالین های التهابی

References

1. Siegel R, Naishadham D, Jemal A. Cancer statistics, 2013. CA Cancer J Clin 2013; 63(1): 11-30.
2. Travis RC, Key TJ. Oestrogen exposure and breast cancer risk. Breast Cancer Res 2003; 5(5): 239-47.
3. Balkwill FR, Mantovani A. Cancer-related inflammation: common themes and therapeutic opportunities. Semin Cancer Biol 2012; 22(1): 33-40.
4. Murugaiyan G, Saha B. Protumour vs antitumor functions of IL-17. J Immunol 2009; 183(7): 4169-75.
5. Nalabolu MR, Palasamudram K, Jamil K. Adiponectin and leptin molecular actions and clinical significance in breast cancer. Int J Hematol Oncol Stem Cell Res 2014; 8(1): 31-40.
6. Chen DC, Chung YF, Yeh YT, Chaung HC, Kuo FC, Fu OY, et al. Serum adiponectin and leptin levels in Taiwanese breast cancer patients. Cancer Lett 2006; 237(1): 109-14.
7. Macis D, Guerrieri-Gonzaga A, Gandini S. Circulating adiponectin and breast cancer risk: a systematic review and meta-analysis. Int J Epidemiol 2014; 43(4): 1226-36.
8. Vansauw MN. Molecular pathways: adiponectin and leptin signalling in cancer. Clin Cancer Res 2013; 19(8): 1926-32.
9. Nilsson S, Makela S, Treuter E, Tujague M, Thomsen J, Andersson G, et al. Mechanisms of estrogen action. Physiol Rev 2001; 81(4): 1535-65.
10. Stoll BA. Upper abdominal obesity, insulin resistance and breast cancer risk. Int J Obes Relat Metab Disord 2002; 26(6): 747-53.

11. Clemons M, Goss P. Estrogen and the risk of breast cancer. *N Engl J Med* 2001; 344(4): 276-85.
12. Kubista E. Breast cancer: figures and facts. *Wien Med Wochenschr* 2001; 151(21-23): 548-51. [In German].
13. Murphy EA, Davis JM, Barrilleaux TL, McClellan JL, Steiner JL, Carmichael MD, et al. Benefits of exercise training on breast cancer progression and inflammation in C3(1)SV40Tag mice. *Cytokine* 2011; 55(2): 274-9.
14. He D, Li H, Yusuf N, Elmets CA, Li J, Mountz JD, et al. IL-17 promotes tumor development through the induction of tumor promoting microenvironments at tumor sites and myeloid-derived suppressor cells. *J Immunol* 2010; 184(5): 2281-8.
15. Ji Y, Zhang W. Th17 cells: positive or negative role in tumor? *Cancer Immunol Immunother* 2010; 59(7): 979-87.
16. Liu J, Duan Y, Cheng X, Chen X, Xie W, Long H, et al. IL-17 is associated with poor prognosis and promotes angiogenesis via stimulating VEGF production of cancer cells in colorectal carcinoma. *Biochem Biophys Res Commun* 2011; 407(2): 348-54.
17. Liao R, Sun J, Wu H, Yi Y, Wang JX, He HW, et al. High expression of IL-17 and IL-17RE associate with poor prognosis of hepatocellular carcinoma. *J Exp Clin Cancer Res* 2013; 32: 3.
18. Bruun JM, Lihn AS, Verdich C, Pedersen SB, Toubro S, Astrup A, et al. Regulation of adiponectin by adipose tissue-derived cytokines: in vivo and in vitro investigations in humans. *Am J Physiol Endocrinol Metab* 2003; 285(3): E527-E533.
19. Kubota N, Terauchi Y, Yamauchi T, Kubota T, Moroi M, Matsui J, et al. Disruption of adiponectin causes insulin resistance and neointimal formation. *J Biol Chem* 2002; 277(29): 25863-6.
20. Garaulet M, Viguerie N, Porubsky S, Klimcakova E, Clement K, Langin D, et al. Adiponectin gene expression and plasma values in obese women during very-low-calorie diet. Relationship with cardiovascular risk factors and insulin resistance. *J Clin Endocrinol Metab* 2004; 89(2): 756-60.
21. Goropashnaya AV, Herron J, Sexton M, Havel PJ, Stanhope KL, Plaetke R, et al. Relationships between plasma adiponectin and body fat distribution, insulin sensitivity, and plasma lipoproteins in Alaskan Yup'ik Eskimos: the Center for Alaska Native Health Research study. *Metabolism* 2009; 58(1): 22-9.
22. van der Burg B, Rutteman GR, Blankenstein MA, de Laat SW, van Zoelen EJ. Mitogenic stimulation of human breast cancer cells in a growth factor-defined medium: synergistic action of insulin and estrogen. *J Cell Physiol* 1988; 134(1): 101-8.
23. Bachelder RE, Wendt MA, Mercurio AM. Vascular endothelial growth factor promotes breast carcinoma invasion in an autocrine manner by regulating the chemokine receptor CXCR4. *Cancer Res* 2002; 62(24): 7203-6.
24. Lorincz AM, Sukumar S. Molecular links between obesity and breast cancer. *Endocr Relat Cancer* 2006; 13(2): 279-92.
25. Smith AJ, Phipps WR, Thomas W, Schmitz KH, Kurzer MS. The effects of aerobic exercise on estrogen metabolism in healthy premenopausal women. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 2013; 22(5): 756-64.
26. McTiernan A, Tworoger SS, Ulrich CM, Yasui Y, Irwin ML, Rajan KB, et al. Effect of exercise on serum estrogens in postmenopausal women: a 12-month randomized clinical trial. *Cancer Res* 2004; 64(8): 2923-8.
27. Almeida PW, Gomes-Filho A, Ferreira AJ, Rodrigues CE, Dias-Peixoto MF, Russo RC, et al. Swim training suppresses tumor growth in mice. *J Appl Physiol* (1985) 2009; 107(1): 261-5.

The Effect of 8 Weeks of Aerobic Training on Serum Levels of Interleukin-17, Adiponectin, and Estradiol in Women with Breast Cancer

Abdolreza Kazemi PhD¹, Lida Radmehr MSc², Mokhtar Ghanbarzadeh MSc²

Short Communication

Abstract

Background: Today, breast cancer is most current cancer disease in women. The role of the aerobic training as preventive and adjuvant therapy in cancer is concerned. This study aimed to examine the effect of the aerobic training on the levels of interleukin-17 (IL-17), adiponectin and estradiol in women with breast cancer.

Methods: 40 patients with breast cancer were randomly divided into two equal groups of exercise and control. The training group performed aerobic training for 8 weeks with intensity between 40 to 55 percent of target heart rate. 24 hours before the first and 48 hours after the last session of exercise protocol, blood samples were taken from both groups and serum levels of IL-17, adiponectin and estradiol were measured using enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA).

Findings: 8 weeks of aerobic exercise training increased adiponectin ($P = 0.005$) and decreased IL-17 ($P = 0.015$) and estradiol ($P < 0.001$) serum levels.

Conclusion: The results of the present study suggested that levels of IL-17 and estradiol in response to aerobic training decreased but serum level of adiponectin as anti-inflammatory factor increased. So the exercise training can be an appropriate method for prevention and adjuvant therapy in cancer.

Keywords: Aerobic training, Interleukin-17, Adiponectin, Estradiol, Women, Breast cancer

Citation: Kazemi A, Radmehr L, Ghanbarzadeh M. The Effect of 8 Weeks of Aerobic Training on Serum Levels of Interleukin-17, Adiponectin, and Estradiol in Women with Breast Cancer. J Isfahan Med Sch 2016; 33(364): 2263-9

1- Assistant Professor, Department of Exercise Physiology, School of Literature and Humanities, Vali-E-Asr University of Rafsanjan, Rafsanjan AND Physiology Research Center, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

2- Physiology Research Center, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

Corresponding Author: Abdolreza Kazemi PhD, Email: a.kazemi@vru.ac.ir